

Powołanie Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN

Uchwałą Prezydium Rządu z dnia 2 lipca br. powołany został Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt, jako samodzielna placówka naukowa Polskiej Akademii Nauk przy Komitecie Nauk Rolniczych. Zadaniem Instytutu ma być prowadzenie badań nad fizjologicznymi podstawami użytkowania i żywienia zwierząt domowych, a w szczególności nad przemianą materii i energii u zwierząt wysokoprodukcyjnych, nad przebiegiem trawienia i przyswajania pokarmów, nad czynnikami kształtującymi żywotność i odporność, nad wzrostem, rozwojem i długowiecznością zwierząt, nad fizjologią reprodukcji i laktacji oraz nad jakością produktów zwierzęcych w zależności od warunków ich otrzymywania.

Wyniki prac Instytutu w zaniedbanej u nas dotychczas dziedzinie fizjologii zwie-

rząt produkcyjnych powinny stwarzać podbudowę do badań o bezpośrednim znaczeniu praktycznym, które z konieczności prowadzone były dotychczas niejednokrotnie bez należytego pogłębienia teoretycznego i mieć mogły wskutek tego tylko doraźne znaczenie.

Siedzibą Instytutu ma być w przyszłości Jabłonna pod Warszawą, gdzie wzniesione zostaną odpowiednio wyposażone pomieszczenia, umożliwiające pracę naukową z zastosowaniem nowoczesnych środków. Badania prowadzone będą również w Bydgoszczy, w przejętym na rzecz Instytutu Fizjologii i Żywienia dotychczasowym Oddziale Instytutu Zootechniki, w którym do czasu uruchomienia pracowni w Jabłonie koncentrować się będą główne poczynania Instytutu.

Zjazd Naukowy Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Lublinie

W dniach 14 — 18 czerwca odbył się ogólnopolski Zjazd pracowników naukowych IUNG w Lublinie, którego zadaniem było przedyskutowanie i ustalenie tematyki wraz z rozmieszczeniem doświadczeń na jesień 1955 r., zwiedzenie Zakładów Doświadczalnych IUNG, wygłoszenie referatów i zapoznanie się z pracami instytutów rolniczych w Puławach.

Zjazd zgromadził około 180 osób. Wśród obecnych byli przedstawiciele KC PZPR, Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa PGR, miejscowych władz terenowych, uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej, delegaci instytutów rolniczych i wyższych szkół rolniczych, pracownicy nauki IUNG z zakładów doświadczalnych, działów i zespołów naukowych oraz inspektorzy doświadczalnictwa terenowego.

Otwarcia Zjazdu dokonał naczelny dyrektor instytutu prof. dr A. Listowski. Po powitaniu przybyłych na Zjazd i krótkim słowie wstępnym, zabrał głos prof. dr Michał Strzemski, który wygłosił referat pt. „Na drogach do nowych osiągnięć nauki o glebie w zakresie genetyki gleb Polski i gleboznawstwa rolniczego“.

Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabrali głos: prof. dr Boratyński, prof. dr Byczkowski, prof. dr Świętochowski, dr Laskowski i inni.

Następnie omówiono tematykę i rozmieszczenie doświadczeń jesiennych IUNG dla zakładów doświadczalnych i doświadczalnictwa terenowego. Ogólnie starano się zmniejszyć ilość doświadczeń dla zakładów i wykończyć starą tematykę doświadczalną, ażeby podnieść jakość sa-

mych doświadczeń i móc przystąpić do badań nowych problemów.

Jeden dzień Zjazdu został poświęcony na przeprowadzenie analizy 3 zakładów doświadczalnych IUNG. Mgr inż. Plebański opracował analizę Baborówka w woj. poznańskim, inż. Karłowski i mgr Spytowska — Szepietowa w woj. białostockim i Sternalic w woj. opolskim. Analizę ZD Baborówka oparto na ogólnej towarowości, przeliczonej według zamienników, przy dokładnej ocenie dynamiki rozwojowej, pracy naukowej, społecznej i zagadnień hodowlanych. Na tle analizy wysunął mgr Plebański następujące postulaty w odniesieniu do całokształtu prac zakładów doświadczalnych:

I. Znowelizowanie księgowości rolniczej.

II. Opracowanie wewnętrznych regulaminów pracy zakładów doświadczalnych.

III. Wprowadzenie poprawek do systemu premiowania, ażeby nie wpływał hamująco na rozwój prac badawczych.

IV. Wzmożenie prac związanych z hodowlą zwierząt w zakładach IUNG.

V. Ustalenie równowagi w pracy naukowej i społecznej pracowników zakładów doświadczalnych.

VI. Projekt opracowania i wydania książki z wzorami kilkuset płodozmianów w przeliczeniu na 100 ha.

Referat został zakończony tezą o zrównoważeniu produkcji rolnej.

Inż. Karłowski i mgr Spytowska w referacie pt. „Dynamika produkcji rolnej zakładów Szepietowo i Sternalice w latach 1949 — 1954 r. na tle rozwoju w gospodarstwach najbliższego rejonu“ — przeprowadzili analizę według następującego konceptu:

1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna i ekonomiczna.

2. Dynamika produkcji rolnej zakładu w latach 1949 — 1954 na tle okolicznych gospodarstw.

3. Charakterystyka wprowadzanego płodozmianu, jego krytyczna ocena i porównanie z okresem przedpłodozmianowym.

4. Analiza towarowej produkcji roślinnej i zwierzęcej w okresie badawczym u-

jęta grupowo i w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych i w wartościach bezwzględnych i względnych.

W toku ożywionej dyskusji nad analizowanymi zakładami podkreślano, że wszystkie 3 placówki IUNG w postępach prac naukowo-badawczych, w działalności upowszechniania nauki rolniczej — doskonale spełniają swoje zadanie, a w wydajności plonów z ha, w podniesieniu produkcji zwierzęcej i we wzroście wydajności pracy w przeliczeniu na 1 ha wyróżniają się bardzo korzystnie na tle panujących stosunków rolniczych w danym rejonie.

Prof. dr M. Birecki przedstawił zebrany plan badań nad kukurydzą i wezwał do włączenia się wszystkich ogniw instytutu do pracy nad zwiększeniem upraw kukurydzy.

Prace badawcze w bieżącym roku skoncentrują się na:

1) określeniu terminów stadiów dojrzałości kukurydzy, i w związku z tym i terminów zbioru;

2) badaniach wartości materiału paszowego w różnych stadiach dojrzałości również z punktu widzenia dynamiki pobierania pokarmów;

3) badaniu wartości materiału siewnego,

4) określeniu stanowiska kukurydzy w płodozmianie, rozpatrywanym w I polu po oborniku — i w dalszych polach;

W przyszłorocznym planie wiosennym zakładów należy sprawdzić:

a) rozstawę rzędów przy siewie różnych odmian kukurydzy;

b) nawożenie różnych odmian kukurydzy;

c) przydatność odmian do zbioru w różnych stadiach dojrzewania;

d) terminy siewu w województwach północnych i wschodnich.

W dyskusji nad uprawą kukurydzy podkreślano, że w Polsce dominować będzie uprawa kukurydzy na kiszonkę. Produkcja na ziarno wymagałaby użycia odmian wczesnych i mniej plennych. Doświadczenia powinny uwzględniać rejonizację upraw na nasiona i systemy siewu

kukurydzy nasiennej. Należy też jak najprędzej opracować syntezę wykonanych już doświadczeń dla ustawienia dalszych i dla przekazania wyników praktyce.

W czasie Zjazdu uczestnicy zwiedzili 2 zakłady doświadczalne IUNG: Werbkowice i Zdanów.

Werbkowice położone są w pow. hrubieszowskim, woj. lubelskim, na czarnoziemach o różnej miąższości i lessach próchnicznych, miejscami przechodzących w słaby czarnoziem; krajobraz charakteryzuje falista rzeźba terenu. Ze względu na warunki geoklimatyczne, ukształtowanie terenu i proces przemieszczania gleb, zakład specjalizuje się w pracach badawczych z zakresu:

- a) przeciwdziałania erozji poprzez uprawy i specjalny płodozmian;
- b) uprawy kukurydzy;
- c) uprawy konopi i chmielu;
- d) uprawy lucerny i poplonów;
- e) badania struktury próchnicy gleb.

Dyrektor Zakładu mgr Sławikowski zapoznał zebranych z historią zakładu oraz z problemami i zagadnieniami Werbkowic na tle rozwoju rolniczego lubelszczyzny i udzielił zwiedzającym wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie postawione pytania.

Zakład Doświadczalny Zdanów (pow. Sandomierz, woj. kieleckie) reprezentuje swoimi warunkami geoklimatycznymi powiaty: sandomierski, opatowski, pińczowski, stopnicki i miechowski. Zdanów odznacza się glebami lessowymi o różnej miąższości warstwy próchnicznej i terenem falistym, podlegającym erozji.

Dyrektor Rutkowski przedstawił uczestnikom Zjazdu plany i układ pól gospodarstwa oraz zapoznał z płodozmianami, historią i pracami badawczymi zakładu.

Ze względu na właściwości degradowania i przemieszczania gleby zakład doświadczalny w Zdanowie zajmuje się:

- 1) przeciwdziałaniem erozji (przeciwerozyjny układ pól i struktura zasiewów, sposoby uprawy i nawożenia w układzie przeciwerozyjnym, badanie struktury gleb, podniesienie zawartości próchnicy);

b) uprawą i nawożeniem roślin pastewnych ze szczególnym uwzględnieniem koniczyny i lucerny;

c) uprawą kukurydzy, roślin oleistych i pastewnych.

Po zwiedzeniu pól gospodarczych, doświadczeń poletkowych i produkcyjnych, urządzeń regulujących bilans wodny w zakładzie oraz gospodarki podwórzowej, dyrektor zakładu, pracownicy naukowcy i administracyjni udzielili odpowiedzi na stawiane pytania, wzięli udział w dyskusji na temat kierunku tematyki doświadczeń, osiągnięć produkcyjnych, pracy społecznej i dydaktycznej zakładu.

Dyskusja uwypukliła wartość prac badawczych obu zakładów, zajmujących się istotnymi problemami uprawy najbardziej aktualnymi dla swego rejonu — dobre wykonawstwo prac badawczych i doświadczeń oraz znaczenie prac społecznych poszczególnych pracowników dla podniesienia poziomu rolnictwa najbliższego terenu.

Należy podkreślić, że dobre urodzaje cechują obydwie zakłady.

Ostatniego dnia uczestnicy Zjazdu udali się do Puław, gdzie wysłuchali referatu zbiorowego, opracowanego pod kierownictwem prof. dr J. Ziemięckiej, na temat: „Ostatnie zagadnienia i prace badawcze Działu Mikrobiologii IUNG“.

W referacie tym prof. Ziemięcka omówiła podział i ogólne znaczenie prowadzonych badań oraz zagadnienia szczepienia roślin motylkowych. Dr Gołębiowska i dr Mieczysława: badanie nad udziałem drobnoustrojów w żywieniu roślin fosforem, mgr Maliszewska, mgr Wróbel — szczepienie roślin azotobakterem¹. Referaty były bogato ilustrowane wykresami i tablicami oraz wystawą, obrazującą osiągnięcia Działu Mikrobiologii.

Po referacie uczestnicy Zjazdu zapoznali się szczegółowo z pracami Działu Mikrobiologii i Gleboznawstwa IUNG w Puławach oraz zwiedzili zakłady i pola innych instytutów.

A. Ponikiewski

¹ Wszystkie referaty zostaną ogłoszone w prasie rolniczej.